

Pr. Prof. Dr. DUMITRU GH. POPESCU
DECANUL FACULTĂȚII DE TEOLOGIE DIN BUCUREȘTI

TEOLOGIE ȘI CULTURĂ

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

nale, împotriva violenței, fanatismului și terorismului, care încearcă să transforme societatea actuală într-un fel de junglă dominată de legea celui mai tare, inspirată de teoriile evoluționiste; și tot astfel va putea să arate omului că nu este stăpînul naturii, ca s-o poată exploata în mod iresponsabil, după bunul său plac, ci că este doar intendentul naturii care aparține lui Dumnezeu, ca să combată tendința omului contemporan de a se substitui lui Dumnezeu față de natură și de a se considera proprietarul ei absolut, din cauza absenței lui Dumnezeu din creație.

Absența sau prezența lui Dumnezeu în creație are o importanță capitală pentru raportul dintre teologie și cultură. Conflictul dintre ele a fost provocat de absența lui Dumnezeu din lume, care a permis culturii să se închidă în autonomia propriei imanențe și să izoleze deist pe Dumnezeu în transcendent. S-a tăiat astfel puntea de întâlnire dintre cultură și teologie, iar rezultatul a constat în destabilizarea lumii. Prezența lui Dumnezeu în creație, pentru care am pledat în cuprinsul acestei lucrări, este singura în măsură să constituie puntea dinamică prin care teologia coboară către cultură iar cultura se urcă cu teologia către Dumnezeu. Atît progresul științei care s-a apropiat de fundamentele spirituale ale universului, dar și renașterea religioasă la care asistăm astăzi peste tot în lume vor contribui în mod decisiv pentru ca prezența lui Dumnezeu în creație să constituie punctul de convergență al teologiei și culturii în aspirația lor după desăvîrșire absolută. Și numai astfel lumea va dobîndi și centrul ei de gravitație spirituală care o va proteja de atîtea primejdii care se profilează la orizontul ei.

CUPRINS

Introducere	5
Treimea și cultura	7
Actualitatea teologiei trinităre a Sfinților Trei Ierarhi	9
Hristos și cultura	19
O remarcabilă contribuție hristologică	21
Mărturisire și cultură	29
Importanța dogmatică a Mărturisirii de credință a lui Petru Movilă. Influențe culturale	31
Credință și cultură	41
Religia în contextul cultural al lumii contemporane	43
Teologie și artă	55
Semnificația icoanei	57
Teologie și secularizare	63
«Teologia» Sfinților Trei Ierarhi și actualitatea ei	65
Teologie și filosofie	73
Filosofia antică și impactul ei asupra teologiei apusene și răsări- tene	75
Teoria cunoașterii la Kant și implicațiile ei teologice	84
Teologie și știință	95
Știința în contextul teologiei apusene și al celei răsăritene	97
Teologie și ecologie	113
Comentariu la raportul Secției I al Adunării Generale de la Can- berra a C.E.B.	115
Teologie și societate	135
Despre violență și cauzele ei	137
Suferința între transcendență și solidaritate umană	141
Filantropie și cultură	149
Concluzie	161